

Pompy insulinowe w cukrzycy

streetwise

Czym jest pompa insulinowa?

Pompa insulinowa umożliwia ciągłe podawanie niewielkiej ilości insuliny, czyli zapewnia bazowe zaopatrzenie w ciągu całej doby. Dzięki różnym funkcjom pompy można również wielokrotnie w ciągu doby podawać bolusy insuliny przed posiłkami oraz jako korektę w przypadku podwyższonej glikemii, co wymaga od użytkownika pompy aktywnego i przemyślanego działania. Istnieją różne rodzaje pomp insulinowych. Pompy poszczególnych producentów mogą się różnić. Przed użyciem zawsze należy zapoznać się z właściwą specyfikacją i instrukcją używania.

A photograph showing an insulin pump with a digital screen and buttons, along with several insulin syringes and a reservoir, arranged on a white surface.

PAMIĘTAJ, ŻE GDY DREN I POMPA SĄ ODŁĄCZONE, INSULINA NIE JEST PODAWANA.

Osobiste pompy insulinowe z zestawem infuzyjnym

U chorych najczęściej stosuje się osobiste pompy z zestawem infuzyjnym. Mają one wielkość zbliżoną do niewielkiego telefonu komórkowego i nosi się je na zewnątrz ciała. Pompa posiada strzykawkę (lub zbiornik) z insuliną przymocowaną za pomocą niewielkiej plastikowej rurki (drenu) do zestawu infuzyjnego zamocowanego w skórze. Zestaw infuzyjny pełni funkcję stałego połączenia między organizmem a pompą insulinową. Umieszcza się go w takich miejscach, jak brzuch, pośladki lub okolice ud, ewentualnie na ramieniu, i wymienia co kilka dni. Z łatwością możesz zrobić to samodzielnie lub z pomocą rodziców. Kiedy już nabierzesz wprawy, będziesz w stanie to zrobić od początku do końca w czasie krótszym niż 5 minut!

Za pomocą przycisków na pompie możesz ustawić pożądaną ilość insuliny do posiłku lub przekąski. Kiedy chcesz się wykąpać, popytywać lub uprawiać sport, możesz odłączyć dren.

pompy

Pompy insulinowe bez drenów (tzw. *patch pumps*)*

Tego rodzaju pompy są umieszczane bezpośrednio na skórze, a insulina jest podawana przez skórę. Patch jest o około połowę mniejszy od niewielkiego telefonu komórkowego. Nie ma możliwości odłączenia go, a co kilka dni konieczna jest wymiana tej części. Oprócz patcha zestaw obejmuje pilot, czyli urządzenie służące do programowania ilości insuliny, jaką chcemy otrzymać do posiłku. Trzeba je nosić ze sobą.

Pompa insulinowa bez drenów (*patch pump*)

* Niedostępne na rynku polskim (stan na kwiecień 2017 r.).

Możesz się kąpać i pływać z przytwierdzoną do ciała pompą typu patch, ale pamiętaj, że pilot nie może się zamoczyć. Jeśli z jakiegoś powodu musisz przerwać wlew insuliny, możesz to zrobić za pomocą pilota.

Jak działa pompa insulinowa?

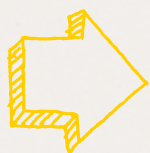
Pompa wykorzystuje tylko jeden rodzaj insuliny – zwykle jest to insulina szybko działająca. Podaje jeden rodzaj szybko działającej insuliny na dwa sposoby:

1

Insulina podstawowa (bazowa) – to insulina, która jest ciągle podawana w bardzo niewielkich ilościach przez całą dobę. O każdej godzinie ilość podawanej insuliny może być inna, zgodnie z zapotrzebowaniem, które można zaprogramować według zaleceń lekarza.

2

Insulina dopositkowa (bolus) – to szybko działająca insulina podawana przed każdym posiłkiem i napojem (zawierającym węglowodany) lub w celu obniżenia wysokiego poziomu glukozy we krwi. Pompy są wyposażone w tzw. kalkulatory bolusa, które po wprowadzeniu odpowiednich danych obliczają, jaką ilość insuliny należy podać w zależności od ilości spożywanych węglowodanów oraz stężenia glukozy we krwi.

Czy pompy insulinowe są bezpieczne?

Pompy insulinowe są bardzo trwałe i rzadko psują się w wyniku nieumyślnego stuknięcia lub uderzenia. Wiele pomp jest wyposażonych w wewnętrzne systemy monitorujące, które stale sprawdzają, czy sprzęt działa prawidłowo. W przypadku zablokowania się drenu pompa zgłosi alarm. Przy częstszych pomiarach glikemii prawdopodobnie zauważysz to jeszcze przed otrzymaniem takiego ostrzeżenia.

Czy osoby posiadające pompę nadal muszą mierzyć poziom glukozy we krwi?

Dokonywanie pomiarów glikemii w przypadku używania pompy jest niezwykle istotne. Większość młodych ludzi stwierdza, że muszą bardziej regularnie mierzyć poziom glukozy we krwi niż w przypadku podawania insuliny przy użyciu wstrzykiwaczy.

Co powinienem/powinnam zrobić, jeśli zdecyduję się na pompę insulinową?

Musisz skonsultować się ze swoim zespołem diabetologicznym: diabetologiem lub pielęgniarką diabetologiczną i wyjaśnić, dlaczego chcesz używać pompy. Lekarz lub pielęgniarka omówi z Tobą i Twoją rodziną zalety i wady takiego rozwiązania. Nie każda poradnia diabetologiczna prowadzi leczenie cukrzycy z zastosowaniem pomp insulinowych. Jeśli w Twojej poradni nie stosuje się pomp u dzieci i młodzieży, powinieneś/powinnaś otrzymać skierowanie do innej poradni, w której prowadzi się takich pacjentów.

Gdzie można umieścić pompę insulinową?

Pompę można przypiąć do paska lub nosić na pasie albo w kieszeni. Wielu młodych ludzi używa specjalnych etui na pompę. To od Ciebie zależy, czy wolisz, by pompa była schowana pod ubraniem, czy nie przeszkadza Ci, że inne osoby mogą ją zobaczyć. Jeśli zdecydujesz się na pompę insulinową, będziesz musiał(-a) ją nosić w dzień i w nocy. Na początku wiele osób trochę się obawia, że sprzęt mógłby się w nocy przypadkowo odłączyć. Większość osób używających pompy zapomina jednak w nocy, że w ogóle ma ją na sobie. Możesz ją włożyć do kieszeni piżamy lub położyć na łóżku obok siebie.

pompy

Jeśli stwierdzisz, że warto rozważyć zastosowanie pompy insulinowej, przed rozpoczęciem nowej terapii będziesz musiał(-a) zrobić kilka rzeczy, a mianowicie:

1

Pokazać lekarzowi i pielęgniarce, że potrafisz mierzyć poziom glukozy we krwi co najmniej sześć do dziesięciu razy dziennie i odpowiednio zmieniać dawkę insuliny.

2

Nauczyć się szacowania ilości węglowodanów w posiłkach. Polega to na dokładnym kalkulowaniu liczby gramów węglowodanów w spożywanym posiłku i obliczeniu odpowiedniej dla danego posiłku dawki insuliny z użyciem przelicznika wymienników węglowodanowych. W niektórych posiłkach trzeba będzie uwzględnić białka i tłuszcze, czyli tzw. wymienniki białkowo-tłuszczowe.

3

Jeśli nie jesteś do końca zdecydowany(-a), być może istnieje możliwość wypożyczenia na jakiś czas pompy w ośrodku, w którym się leczysz. Po odbyciu programu edukacji i podłączeniu pompy będziesz mógł/mogła się przekonać, jak się czujesz z przymocowaną na stałe do ciała pompą, i podjąć ostateczną decyzję.

4

Zarówno Ty, jak i Twoi rodzice będziecie musieli się nauczyć obsługi pompy. Potrwa to kilka godzin i może być rozłożone na kilka dni. Na początku po podłączeniu pompy będziesz musiał(-a) bardzo często mierzyć poziom glukozy we krwi, w tym w nocy, do momentu prawidłowego wyliczenia ilości insuliny podstawowej.

pompy

Adresy i numery kontaktowe:

Poradnia prowadząca:

Pielęgniarka diabetologiczna:

tel.: _____

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków

www.diabetyk.org.pl

[www.facebook.com/](https://www.facebook.com/PolskieStowarzyszenieDiabetykow/)

[PolskieStowarzyszenieDiabetykow/](https://www.facebook.com/PolskieStowarzyszenieDiabetykow/)

tel.: 22 668 47 19

adres: ul. Wiosny Ludów 71

02-495 Warszawa

116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży *potrzebujących wsparcia, opieki i ochrony. Zapewnia dzwoniącym kontakt z fachowcami w trudnych dla nich sytuacjach.*
www.116111.pl

800 100 100 – Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci

Bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania problemom i pomocy dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności wynikające z problemów i zachowań ryzykownych, takich jak: agresja i przemoc w szkole, cyberprzemoc i zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystywanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, uzależnienia, depresja, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania.

800 12 12 12 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

801 120 002 – Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

www.niebieskalinia.org

W ramach serii ukazały się broszury, które mogą Ci się przydać:

- Pompy insulinowe
- Badania kontrolne dla młodych osób
- Piercing i tatuaże
- Dobre samopoczucie emocjonalne
- Aktywność fizyczna
- Dbanie o zdrowie w cukrzycy typu 1
- Rozsądne picie alkoholu
- Seks i nie tylko
- Rady dotyczące nauki w szkole i studiowania
- Podróżowanie

Zgłoś się do poradni, by otrzymać interesujące Cię broszury.

Dodatkowych informacji udziela:

Eli Lilly Polska sp. z o.o.

ul. Żwirki i Wigury 18A

02-092 Warszawa

tel.: +48 22 440 33 00

faks: +48 22 440 35 50

www.edukacja.wcukrzycy.pl

Niniejsza ulotka została przekazana przez firmę Lilly w ramach wsparcia na rzecz medycyny i chorych na cukrzycę. Treść ulotki została opracowana przez stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży z cukrzycą RCN Children and Young People Diabetes Community (CYPDC) i zmodyfikowana wedle lokalnych rekomendacji przez Sekcję Pediatriczną Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Udział firmy Lilly ogranicza się do pokrycia kosztów druku i weryfikacji treści wyłącznie pod kątem medycznym.

Żadna część materiału nie może być rozumiana jako porada lekarska ani jej zastępować. Eli Lilly nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wykorzystanie materiałów ani zastosowanie się do zamieszczonych w nich treści.

PLDBT01203(1)/11/2017